A°. 1864. N°. 301.

Opregte Haarlemsche Courant van Woensdagsche 21 December.

VICIT VIM VIRTUS

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

FRANKFORT, 19 December.

Het oostenrijksche Huis der Afgevaardigden is verdaagd tot den 9den Januarij des volgenden jaars. De Kamer is uiteengegaan zonder van den Keizer eenigerlei berigt ontvangen te hebben omtrent de lotgevallen van haar zoo breedvoerig en met zoo veel zorg overwogen adres van antwoord. Vermoedelijk heeft men hierbij niet te denken aan een door den Keizer gegeven blijk van misnoegen of minachting. Althans, bij het sluiten der zitting heeft geen der Afgevaardigden zich over 's Keizers stilzwijgen beklaagd. Toch vreest men, dat dit voorval door de pruissische regeringsbladen zal aangegrepen worden als een wapen tot bestrijding van de oostenrijksche vrijzinnigen. Die bladen zullen thans stellig niet nalaten te beweren, zegt men, dat Keizer *Frans Joseph* meer en meer de door den heer *von Bismarck* aan Koning *Wilhelm* aangeduide voetstappen begint te drukken, en op zijne beurt begint te toonen, dat hij den parlementairen regeringsvorm moede is.

— De brief van Koning *Lodewijk* van Beijeren aan Koning *George* van Hannover heeft den moed van de voorstanders der duitsche zaak in de Midden-Staten weder doen aanwakkeren. Toen de *Bayerische-Zeitung* loochende, dat er aanstalten gemaakt werden voor eene Conferentie te Munchen, vreesde men van die zijde, dat de Souvereinen van den tweeden en derden rang eenvoudig berusten zouden in den onwil van Oostenrijk en in de willekeur van Pruissen; men hield het démenti in het beijersche regeringsblad voor een bewijs, dat er *niets* gedaan zou worden, en niemand durfde toen gelooven, dat er iets *anders* en iets *beters* voorbereid werd.

Onder dit andere en betere verstaat men, dat er voor de zaak der Hertogdommen meer te wachten is van een voorafgaand bedachtzaam overleg der kleinere Souvereinen onderling, dan van eene met overijling en half in toorn bijeengeroepene Conferentie. De waarheid van het feit, dat de beijersche Koning zich schriftelijk tot dien van Hannover gewend heeft om hem zijne meening over den tegenwoordigen stand van zaken kenbaar te maken, wordt door niemand dergenen, die er belang bij hebben om er aan te gelooven, in twijfel getrokken; en, wat meer zegt, geen enkel regeringsorgaan, noch in Hannover, noch in Beijeren zelf, is er tegen op gekomen. Het blad, hetwelk van Koning *Lodewijks* brief het eerst gewag gemaakt heeft, is de alom verspreide en zeer geachte Augsburger *Allgemeine-Zeitung*; hetzelfde orgaan, dat ook het eerste melding gemaakt heeft van eene ophanden zijnde Conferentie en waartegen dan ook het démenti van de half-officiële *Bayerische-Zeitung* gerigt geweest is. Ware de *Allgemeine-Zeitung* thans op nieuw verkeerd ingelicht geworden, zoo redeneert men, dan zou het Munchener regeringsblad zich ongetwijfeld beijverd hebben om ten aanzien van 's Konings brief hetzelfde te doen als ten aanzien van de Conferentie. Het stilzwijgen van de *Bayerische-Zeitung* wordt derhalve voorshands voor even welsprekend gehouden, als indien dat blad van 's Konings briefwisseling met den Souverein van Hannover openlijk melding gemaakt had.

Doch de *Allgemeine-Zeitung* van Augsburg staat met haar beweren niet alleen. Onafhankelijk van haar, maken ook de Neurenburger *Correspondenz* en de Carlsruher *Zeitung* in stellige bewoordingen gewag van dezelfde zaak. Het laatstgenoemde blad doet dit in een correspondentie-artikel uit Weenen, hetgeen schijnt aanteduiden, dat men ook in de oostenrijksche hoofdstad kennis draagt van de bedoelde voorbereidende maatregelen tot het vormen van eene tegen de twee groote duitsche mogendheden gerigte coalitie.

Dat er te Munchen en elders aan eene coalitie ernstig wordt gedacht, is, gelijk gezegd is, het op dit oogenblik in de Midden-Staten algemeen aangenomen gevoelen. Men voegt er bij, dat niemand hierbij denken moet aan eene verbindtenis met het buitenland, als wilden de Midden- en kleinere Staten op nieuw tot den misslag vervallen, dien zij in de eerste jaren dezer eeuw begingen, toen zij de hand reikten aan den franschen veroveraar. De bedoelde coalitie is integendeel, zegt men, eene coalitie van zuiver duitschen aard; een bondgenootschap van de Staten van den tweeden en derden rang onderling, en waarmede noch het buitenland in het algemeen, noch inzonderheid Keizer *Napoleon III* iets te maken heeft. Men gaat daarbij uit van de onderstelling, dat, indien die Staten zich slechts krachtig doen gelden en met nadruk van zich afspreken, Oostenrijk en Pruissen wel van zelf tot andere gedachten zullen komen, en ook, dat, indien het mogt aankomen op het ontwikkelen van materiële, of zelfs militaire krachten, de Midden- en kleinere Staten, sterk door hunne eendragt en door het besef van hun goed regt, zouden blijken opgewassen te zijn tegen de twee magtige groote mogendheden, die thans uit Weenen en vooral uit Berlijn wederregtelijk over geheel Duitschland heerschen.

Als de ziel van deze duitsche wederstands-politiek wordt genoemd de heer *von der Pfordten*, de nieuwe beijersche president-minister. Groot is de verwachting, die men van de bekwaamheden en de veerkracht van dezen staatsman koestert. In de Bondsvergadering, waar de heer *von der Pfordten* in de laatste jaren de betrekking van gezant van Beijeren vervulde, werd hij aangemerkt als de eenige diplomaat, die in staat was om het evenwigt tusschen de verschillende partijen zoo goed mogelijk in stand te houden, en daarbij wordt hij gezegd, van de sleeswijk-holsteinsche kwestie, die thans bovenal aan de orde is, ongemeen veel werk gemaakt te hebben. In het jaar 1848 heeft de heer *von der Pfordten*, die vroeger hoogleeraar in de regtswetenschappen was, zich doen kennen als een ijverig democraat, en zelfs zijne tegenwoordige voorstanders loochenen niet, dat hij sedert dien tijd aanmerkelijk van zienswijze veranderd is. Doch aangezien men hem, in weerwil van zijne politieke onstandvastigheid, te geener tijd heeft kunken verwijten, een vriend van Pruissen te zijn, ziet men dat gedeelte van zijne antecedenten, thans nu het vooral het bestrijden van Pruissen geldt, als bij stilzwijgende overeenkomst over het hoofd.

PARIJS, 18 December.

Van eene liberale zijde wordt, naar aanleiding van bijzondere berigten uit Madrid, gemeld, dat het vraagstuk van Sint-Domingo slechts een voorwendsel is geweest voor de aftreding van het ministerie *Narvaez;* dat reeds sedert lang de hof-côterie, welker invloed bij verschillende tijden en gelegenheden genoegzaam is gebleken, den val van dat ministerie heeft trachten te bewerken, en dat alleen reeds de naam van den heer *Salaverria* en de herinnering aan de financiële wanorde onder diens bestuur genoegzaam aantoonen, welke de eigenlijke drijfveren zijn geweest dergenen, die zich aan het hoofd der hof-kabaal hebben weten te stellen.

Aanvankelijk is alzoo in twijfel getrokken wat is gemeld omtrent de officiële mededeeling der britsche Regering, dat zij het besluit had genomen, de hoedanigheid van oorlogvoerende partij toetekennen aan de opstandelingen op Sint-Domingo. De *Correspondencia* verzekert inmiddels, dat de engelsche gezant te Madrid wel degelijk van dit besluit kennis heeft gegeven aan den spaanschen minister van Buitenlandsche Zaken. Deze laatste had gemeend van deze mededeeling geen kennis te moeten nemen, omdat het ministerie zijn ontslag had aangeboden. Men zou thans, nu het Kabinet *Narvaez* aan het hoofd der zaken zal blijven, moeten verwachten, dat de engelsche gezant zijne mededeeling zal herhalen.

Het zeggen is, dat de fransche Regering door middel van haren gezant te Madrid veel heeft bijgedragen tot het in stand houden van het ministerie *Narvaez*. Te dezer zake wordt aangemerkt, dat het zeer hard zou zijn geweest voor de Regering des Keizers, die al hare krachten heeft ingespannen om geheel Europa, van Rusland tot Italie, te stemmen ten gunste der September-Conventie, indien zij had moeten bespeuren, dat juist het spaansche liberalismus begonnen was de grondslagen van dat met zoo veel zorg opgetrokkene diplomatieke gebouw te ondermijnen. De weinige liberalen, die steeds hebben beweerd, dat de Conventie eene reactionaire strekking heeft, zien in het gebeurde een nieuw bewijs, dat zij zich, wat de bedoelde verbindtenis aangaat, niet hebben bedrogen. Voor den algemeenen politieken toestand van Europa zou een behoudend ministerie in Spanje een eerst vereischte zijn. Merkwaardig schijnt het te mogen worden genoemd, dat ook in Spanje alweder Engeland en Frankrijk eene geheel tegenovergestelde gedragslijn moeten volgen.

— Bij geruchte wordt heden verzekerd, dat Koning *Victor Emmanuel* door een aanval van beroerte is getroffen. Het dagblad *la France* spreekt dat gerucht ten stelligste tegen, onder bijvoeging, dat Italie met genoeg moeijelijkheden van financiëlen aard te kampen heeft, en het uit dien hoofde niet noodig is, geruchten uittestrooijen, die alleen worden in omloop gebragt met het oog op beurs-speculatien. *Le Temps*, welk blad gunstig voor de italiaansche beweging is gestemd, is minder gerust, vermits het weet, dat de Koning reeds sedert eenigen tijd ongesteld is. Volgens dat orgaan, zou het inmiddels mogelijk zijn, dat de Koning besloten heeft om op den aanstaanden nieuwjaarsdag niet te ontvangen en de gala-voorstelling in den schouwburg niet bijtewonen, en dat zulks aanleiding had gegeven, dat te Turin, waar de toestand steeds gespannen is, de ongesteldheid erger wordt gemaakt dan zij werkelijk is.

Gelijk is medegedeeld, heeft de italiaansche minister van Binnenlandsche Zaken in het Parlement te Turin verkondigd, dat de zitting in de helft van Februarij moet worden gesloten, opdat de Regering gelegenheid zal hebben, haren zetel naar Florence overtebrengen. Het aanzienlijkste te Turin uitkomende democratische orgaan is overtuigd, dat men in de eerste en voornaamste plaats de bijeenkomst der italiaansche Kamers wil voorkomen terwijl de fransche Kamers zijn vergaderd, doch in dit gevoelen wordt geenszins algemeen gedeeld. Men laat niet na aantemerken, dat het overbrengen van den zetel eener Regering altijd eene hoogst belangrijke en veel omvattende zaak is, en dat, als men nagaat, dat twee jaren noodig zijn geweest om het geheele gouvernement van Napels naar Turin te brengen, eene tijdsruimte van zes maanden voor de verplaatsing van den zetel der italiaansche Regering naar Florence indedaad niet overdreven moet worden geacht.

De minister van Openbare Werken bevindt zich thans te Florence met commissarissen der twee Wetgevende Vergaderingen. Inmiddels beklaagt men zich over den onwil en de onverschilligheid van het stedelijk bestuur van Florence, 't welk weinig of niets doet om het personeel der Regering de behulpzame hand te bieden.

De ultramontaansche *Monde* verzekert, dat ook de bevolking van Florence zich meer en meer begint te beklagen over „de invasie hunner stad door de barbaren uit het Noorden." Zelfs het dagblad *Nazione*, 't welk een meer of min officieel karakter heeft, betreurt het, dat zoo vele monumenten, die een nationale luister zijn, door het verplaatsen der hoofdstad eene bestemming zullen bekomen, zoo geheel in strijd met de overlevering en het roemvolle verleden der stad.

De prefect van Napels heeft, in eene circulaire aan de gewestelijke overheden, verlangd, dat lijsten zullen worden opgemaakt van de *italiaansche* uitgewekenen, die zich op pontificaal grondgebied bevinden en tegen welke een bevel van gevangenneming is uitgegaan, en verder van al diegenen, welke *beschouwd moeten worden* als het meest te hebben bijgedragen tot het bevorderen van het rooversbedrijf en de *reactie*. De prefect zal daarna de uitlevering verlangen van al de op die lijsten voorkomende personen.

PARIJS, 19 December.

Zelfs aan de spaansche ambassade alhier is men onkundig van de redenen, die het Kabinet *Narvaez* bewogen hebben om het aangeboden ontslag weder intetrekken. Volgens de eenen, heeft Koningin *Isabella* hare vorige zienswijze omtrent de zaak van St. Domingo laten varen; volgens anderen, heeft integendeel de generaal *Narvaez* zijne ambtgenooten weten te overreden om aangaande dit punt de meening der Koningin te omhelzen.

— Omtrent onze betrekkingen met Cochin-China is nog niets beslist. Keizer *Tu-Duc* heeft den termijn voor de ratificatie van ons verdrag met hem ongebruikt laten voorbijgaan, en derhalve is het op dit oogenblik, alsof dat tractaat niet bestond. Ons gouvernement schijnt nog niet tot een besluit gekomen te zijn omtrent hetgeen het nu doen zal, en de cochinchinesche ontvangsten en uitgaven zullen voorloopig gerekend worden te behooren tot de ontvangsten en uitgaven van *buitengewonen* aard.

— Aan de Londensche beurs is dezer dagen beweerd geworden, dat onze Regering, in overleg met die van Keizer *Maximiliaan*, de mexicaansche mijnen van Sonora exploiteren zou. Mexico zou werkvolk leveren; Frankrijk de noodige ingenieurs, en de winsten zouden tusschen de twee contracterende partijen gelijkelijk verdeeld worden. De *Correspondance-Havas* neemt dit berigt over, zonder de juistheid er van te ontkennen of tegentespreken.

— Volgens particuliere berigten uit Turin, is de dusgenaamde beroerte, die Koning *Victor Emmanuel* zou getroffen hebben, eene eenvoudige congestie van het bloed naar het hoofd geweest, en heeft eene overvloedige aderlating den toestand des Konings aanstonds aanmerkelijk doen verbeteren.

De prins *de Castelcicala*, gouverneur van het eiland Sicilie tijdens de regering van Koning *Franciscus II*, is bij open brief opgekomen tegen een geschrift, 't welk onlangs in Italie is verschenen, waarin verslag wordt gedaan van de omstandigheden, onder welke *Garibaldi* en diens vrijwilligers zich van dat eiland hebben kunnen meester maken. De gewezen gouverneur zet uiteen, dat hij in dat geschrift ten onregte wordt beschuldigd van traagheid en flaauwhartigheid; dat hij in tegendeel al wat mogelijk is heeft gedaan om den voortgang van *Garibaldi*, nadat deze te Marsala was ontscheept, paal en perk te stellen, maar dat te Napels niet is voldaan aan zijne aanvragen, en dat zijne raadgevingen in den wind zijn geslagen. Volgens den prins *de Castelcicala*, zouden de zaken gewisselijk eenen anderen loop hebben gehad, indien men niet, door het uitoefenen van eenen trouwloozen invloed op Koning *Franciscus*, het vertrek van troepen, welker afzending was toegezegd, had weten tegentehouden.

De prins verkondigt, dat de officiële bescheiden, tot staving zijner opgaven, onder hem berustende zijn.

's GRAVENHAGE, 20 December.

In de bijeenkomst van de Eerste Kamer van gisteren zijn met algemeene stemmen aangenomen: 1° de wet tot onteigening van percelen in 's Gravenhage; 2° de wet tot onteigening van percelen te Maastricht; 3° de wet tot onteigening van percelen voor den spoorweg van Groningen naar Winschoten; 4° de wet tot wijziging van de begrooting voor de Landsdrukkerij voor 1863; 5° de begrooting voor Ommerschans, enz., en 6° de wet tot verandering der grensscheiding tusschen St. Oedenrode en Schijndel.

De verslagen zijn gereed voor 1° de wijziging van het hoofdstuk III lt. A voor 1863, 2° de regeling van het pensioenfonds in 1865; 3° de wet tot onteigening ten behoeve van de Z.-Willemsvaart. De Kamer heeft besloten om op woensdag aanstaande deze ontwerpen in overweging te nemen.

— In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van gisteren heeft de heer *Schimmelpenninck* het regeringsbeleid van den minister in de koloniale aangelegenheden bestreden. Hij heeft daarbij gewezen op het gebeurde te Sintang, en op de genomene maatregelen, ten aanzien van het hoogste regterlijke collegie in Indie, en beweerd, dat men niet langer mag wachten, om te vernemen, wat de minister al of niet heeft gedaan, en dat men moet weten, of die bewindsman terugdeinst voor de toepassing der liberale beginselen in Indie; of hij al of niet krachtige maatregelen wil nemen tot behoud van het cultuurstelsel; of hij hen wil verloochenen, die er rond voor uitkomen, dat de gouvernements-cultures in handen van bijzondere personen moeten overgaan; of hij al of niet eene bandelooze drukpers wil breidelen. De spreker gelooft niet, dat het den bewindsman mogelijk zal zijn, op dit een en ander een bevredigend antwoord te geven.

De heer *W. v. Goltstein* heeft begrepen, dat het hoog tijd wordt, dat er klaarheid kome in hetgeen men nopens de koloniale aangelegenheden bedoelt; dat er beginselen worden aangenomen, op welker vastheid men staat kan maken. Hij verklaart zich geenszins tegen het naleven van liberale beginselen, ook in Indie, maar meent, dat de toepassing dezer beginselen moet worden geregeld naar den toestand, waarin men zich bevindt, en dat daaruit niet voortvloeit, dat de westersche begrippen daar te lande veilig kunnen worden toegepast. Hem is het voorgekomen, dat de Regering steeds uitgaat van het beginsel van bevordering der bijzondere nijverheid, gelijk dit in de memorie bij de cultuur-wet is ontwikkeld, en dat dit stelsel reeds onder een vorigen minister is veroordeeld. Naar het inzien van den spreker, bestaan er twee rigtingen ten aanzien van het koloniaal beheer. Aan de eene zijde wil men vooruitgang en verbetering, maar geene omverwerping; aan den anderen kant verlangt men openbare maatregelen, waarbij de belangen van het moederland grootelijks

zouden worden benadeeld, en het nederlandsch gezag in Indie allezins zou worden gekrenkt, en is het van groot belang, te vernemen, welke de bedoelingen zijn van den minister, opdat men ook in Indie met zekerheid wete, dat het opperbestuur hier te lande besloten heeft om den koninklijken weg te volgen, en geen gehoor te verleenen aan den raad van onvoorzigtige vrienden, met welken de welvaart van Nederland zou te gronde gaan.

De heer *Dirks* heeft gezegd, dat hij een jaar geleden den minister een wapenstilstand heeft aangeboden, maar dat deze thans is afgeloopen, en men moet weten, wat er is van den staat der zaken in Indie, en van de middelen, welke men denkt aantewenden om aan de bekommering, die zich daar doet gevoelen, een einde te maken.

De heer *Hoffman* heeft gezegd, dat hij het regeringsbeleid in koloniale aangelegenheden steeds heeft bestreden, en geenszins van denkbeeld is veranderd, te minder, vermits het schijnt, als of de Regering er zich steeds op toelegt om een duidelijk antwoord op de hangende vraagstukken te ontwijken.

De heer *Myer* heeft zich, wat betreft den persoon des ministers van Kolonien, met veel welwillendheid uitgelaten, maar verschillende bedenkingen geopperd ten aanzien van zijn bedrijf, betreffende maatregelen, welke diep ingrijpen in het cultuur-stelsel, en die, instede van bij de wet, zooals behoorde, bij besluit zijn geregeld. Evenzoo heeft die spreker zich beklaagd over de verordening op het benoemen van indische ambtenaren, welke almede bij besluit is vastgesteld. Hij heeft den minister herinnerd aan zijne verklaring, dat eene cultuur-wet als allezins noodig moest worden beschouwd, en gevraagd, waarom deze wet nog niet is ingediend. Naar zijn inzien, heeft de minister niet voldaan aan de verwachting, welke men van hem heeft gekoesterd; heeft die bewindsman eenmaal verklaard, dat hij niet dacht, dat art. 56 van het reg. regl. de uitbreiding van de gouvernements-cultures verbood, en heeft hij spreker gevraagd, wat er gedaan is om die uitbreiding te bevorderen, terwijl er integendeel veel gedaan is om de ondernemingen van bijzondere personen te begunstigen. De spreker heeft nog van andere belangen gewaagd, ten aanzien waarvan hij wenscht te worden ingelicht, en ten slotte verklaard, dat hij den toestand van Indie duister inziet, en dat zijne bekommering bij de aankomst van elke brievenmail uit dat oord toeneemt.

De heer *v. Voorthuysen* heeft de leden, welke in der tijd eene afwachtende houding nopens de koloniale zaken hebben aangenomen, willen afvragen, wat zij thans te dien aanzien hebben vernomen, en of zij deswegens wijzer zijn geworden dan hij, die in dit opzigt onkundig is gebleven. De spreker heeft verklaard, zeer gezind te zijn om de Regering te ondersteunen, mits zij zich duidelijk verklare en voor hare bedoelingen uitkome.

De heer *v. Zuylen* heeft gezegd, geenszins over personen, maar over zaken te willen spreken. Hij heeft doen opmerken, dat de minister, ten aanzien zijner beginselen, zonder zich verder te verklaren, heeft gewezen op vroegere redevoeringen; dat hij die heeft gelezen, maar er niet in heeft gevonden, wat hij meende er in te moeten vinden, en hij derhalve steeds in de vorige onzekerheid blijft verkeeren. Hem is het voorgekomen, dat dit met de afwachtende partij, die tusschen de behoudende en de liberale staat, almede het geval zal zijn, en hij meent, dat dit zoo niet kan, noch mag blijven. Volgens den spreker, kan dit een gevolg zijn van de verwarring, welke op den kolonialen grond is ontstaan. Hij heeft daarbij gewezen op een gezegde van den minister van Binnenl. Zaken, dat de heer *Pahud* wel een administrateur, maar geen hervormer was. Hij heeft daaruit afgeleid, dat men volstrekt wil hervormen, maar heeft tevens aangemerkt, dat een ieder niet genegen is om zich te laten hervormen. Hij heeft daarenboven de vraag gesteld, of die hervorming in Indie zoo volstrekt noodig moet worden geacht, en heeft die vraag ontkennend beantwoord, vermits ons stelsel daar te lande gegrond is op de zeden en gebruiken der bevolking, aan welke deze sterk gehecht is, en men, met hervormen, kwalijk den aard van den Javaan, of het land zelf kan veranderen, gelijk bij het ontwerpen van den spoorweg, waarbij bergen zijn geslecht, rivieren afgeleid en bosschen zijn verplaatst. De spreker heeft zich beklaagd, dat bij de Javanen begeerten worden opgewekt, die slechts tot misnoegen, verzet en verzwakking van het regeringsgezag kunnen leiden; dat, zoo dikwerf de Regering zich beroept op het reg. regl., zij dit in een geheel anderen zin opvat en toepast, dan in welken het is ontworpen. Hij wil den minister hebben afgevraagd, of hij zelf gerust is ten aanzien van den toestand van Indie, en aarzelt niet te verklaren, dat, indien die toestand mogt verergeren, de schuld daarvan aan de tegenwoordige regeringspartij is te wijten, en hij bij dergelijken stand van zaken zijn vertrouwen den minister niet kan verleenen.

De heer *Kien* heeft gezegd, dat, bij de herziening der Grondwet, ook in koloniale zaken offers zijn gebragt, maar dat hij, wat de medewerking der Wetgeving op die zaken betreft, niet verder wil gaan dan daarbij is bedoeld. Hij heeft gewezen op de tegenstrijdige beginselen van de vorige ministers *Loudon* en *Uhlenbeck* nopens het behouden van het cultuurstelsel. Hij verklaarde zich bepaaldelijk voor het behoud daarvan, en verlangde van den tegenwoordigen minister eene rondborstige verklaring nopens zijn gevoelen ten aanzien van dit behoud, en, ingeval hij daarvan mogt willen afwijken, eene duidelijke verklaring van zijne beginselen en een afdoend bewijs, dat zijn stelsel ten minste even goede vruchten zou opleveren, als dat, 't welk hij zou laten varen, ten einde op een verzekerden grond de begrooting te kunnen goedkeuren.

— In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van heden zijn de beraadslagingen over de begrooting van het departement van Kolonien voortgezet, maar nog niet ten einde gebragt. De heeren *v. Bosse*, *Godefroi* en *v. Heukelom* hebben zich daarbij voor de begrooting verklaard, en deels hunne eigene zienswijze, deels het regeringsbeleid van den minister in koloniale aangelegenheden verdedigd. — De heeren *Blussé* en *Rochussen* hebben afzonderlijke vraagstukken ter spraak gebragt en beoordeeld, en de Kamer heeft besloten de beraadslaging nog heden in eene avondzitting te vervolgen.

Alvorens de beraadslaging over de bewuste begrooting te hervatten, heeft de Kamer *aangenomen*: 1° het ontwerp tot wijziging van het *tweede* hoofdstuk der staatsbegrooting van 1863; 2° de wijziging van het *derde* hoofdstuk dezer begrooting; 3° de wijziging van het *vierde* hoofdstuk; 4° die van het *zevende* hoofdstuk Lt. B; 5° de wijziging van het *vijfde* hoofdstuk voor 1864; 6° de wet tot onteigening voor den spoorweg van Meppel naar Heerenveen; 7° de wet tot verbreeding van de Waal; 8° de wet tot onteigening voor den weg van Venlo naar de pruissische grenzen; 9° de wet tot verandering der grensscheiding tusschen twee gemeenten, en 10° de wetten tot bekrachtiging van provinciale belastingen.

— Bij kon. besluit van 19 December, is aan den heer *I. D. Fransen van de Putte*, minister van Kolonien, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van het grootkruis der orde van St. Mauritius en Lazarus, hem door den Koning van Italie geschonken.

Bij kon. besluit van 17 December, is aan den heer *Paul van Vlissingen*, te Amsterdam, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der Stanislaus-orde 2de klasse, hem door Z. M. den Keizer aller Russen geschonken.

Bij kon. besluit van 17 December, is de hoofd-ingenieur der marine *H. A. van der Speck Obreen*, met den laatsten dezer, onder toekenning van wachtgeld, eervol uit die betrekking ontslagen.

Bij kon. besluiten van 17 December, is de paardenarts der 1ste kl. *J. P. C. Smit*, van het 1ste reg. dragonders, op pensioen gesteld, en is aan den ritm. *W. C.* baron *Snouckaert van Schauburg*, van den grooten staf, adjudant des Konings, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de versierselen van de St. Anna-orde 2de kl., hem door Z. M. den Keizer aller Russen geschonken.

HAARLEM, 20 December.

Telegrafische Berigten.

TURIN, 19 December. Uit Griekenland wordt gemeld, dat de minister van Buitenlandsche Zaken zijn ontslag heeft verlangd, en door den heer *Budneni* is vervangen. Op Zante hebben ter zake der staatkundige aangelegenheden onlusten plaats gehad, waarbij personen zijn gekwetst.

MADRID, 19 December. De Koningin zal de zitting der Cortes den 22sten met eene aanspraak openen.

CAÏRO, 19 December. De egyptische Regering verklaart, dat het gerucht, alsof zij 2½ millioen aan schatkist-biljetten zou willen uitgeven, ongegrond is.

WEENEN, 20 December. De baron *Kalkhüber*, voorheen reg. commissaris in Jutland, is als oostenrijksche burg. comm. voor de Hertogdommen benoemd.

MARSEILLE, 20 December. Het fregat *l'Invincible*, dat den 16den Tunis verlaten heeft, is gisteren aangekomen te Toulon. De spanning te Tunis was weder toegenomen. De in onderwerping gekomene Arabieren van het Zuiden zijn ontrouw geworden aan hunne beloften en hebben eene poging aangewend om het leger van den Bey te omsingelen. Den 15den waren er, tot ontzet van het bedreigde kamp, uit Tunis troepen afgezonden.

TURIN, 20 December. De commissie uit de Kamer heeft zich met den minister van Binnenl. Zaken verstaan omtrent de administrative unificatie. Het Hof van appèl te Napels heeft het hooger beroep van *Eagala* en zijne medepligtigen verworpen.

MARSEILLE, 20 December. Uit Napels wordt van den 17den gemeld, dat de russische Grootvorst-troonopvolger aldaar wordt verwacht, en dat voor hem een verblijf in het paleis van Prins *Humbert* is gereed gemaakt. Ten gevolge van een geweldigen storm waren nog verscheidene stoomschepen verhinderd de reis te vervolgen. — Uit Rome wordt geschreven, dat de Paus eerlang eene kerkelijke verordening tegen de hedendaagsche godgeleerde begrippen zal uitvaardigen, welke reeds sedert twee jaren is ontworpen, en in welke deze meeningen op doctrinale gronden zeer ernstig worden afgekeurd. Aldaar wordt verzekerd, dat, ofschoon niet kon worden getwijfeld aan de zoo strafbare zamenspanningen der onlangs aangehouden personen tegen het Hoofd der kerk, daaraan toch te veel gewigt was toegeschreven. — In genoemde hoofdstad waren 200 geestelijken te wachten, welke onlangs uit Polen waren ontkomen.

Den 20sten is te 's Gravenhage aanbesteed het herstel van het nieuwe drooge dok te Willemsoord aan 't Nieuwe-Diep, aan den minsten inschrijver, den heer *D. Tool* te Wochum, voor *f* 149,980.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 20 December. Den 19den dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Harmanna*, Veling, Dantzig; *Lambertha*, Carst, Emden, met schade; de stoomb. *Willem de Derde*, Dantzig.

UITGEZEILD: de stoomb. *Bérénice*, Marseille. Wind z. z. o.

Den 19den dezer te **Helvoet** BINNENGEKOMEN: de stoomb. *Hollander*, Bordeaux; *Earl of Auckland*, Londen; *Swanland*, Hull.

UITGEZEILD: de stoomb. *Rhône*, Triest. Wind z. o.

Den 8sten Nov. uit Mauritius uitgezeild: *Oranje Nassau*, Strang van Hees, Schiedam.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 19 December. *Tarwe*, per 2400 kilo, 130/131 p. jar. witb. Pools. *f* 290; 132/133 p. jar. Bovenl. Ris *f* 268, *f* 270. *Rogge*, per 2100 kilo, 121/122 p. Memel *f* 152. *Boekweit*, per 2100 kilo, nieuwe Fransche *f* 168, *f* 170.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 20sten December 1864.

Petersburg 3/m. *f* 147. *Porto* 3/m. *f* 40. *Lisbon* 3/m. *f* 40, *Hamburg* 2/m. *f* 34 13/16, idem zigt *f* 35⅛. *Londen* 2/m. *f* 11,58¾, geld, idem zigt *f* 11,68¾, papier. Disconto 6½ pc.

[In een der trouwberigten, geplaatst 16 December jl., staat: *F. J. A. van Zijll de Jong*, moet zijn: *T. J. A. van Zijll de Jong.*]

[In de advertentie, onderteekend door den Minister *G. H. Betz*, staat de naam van den Makelaar *Willem Johannes Elsenhorst*, moet zijn: *Wilhelm Johannes Elsenhorst.*]

***** Heeren Geneeskunstoefenaren,**

die, ten dienste der *Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van sterken drank*, op vroegere uitnoodiging nog geene verklaring hebben ingezonden omtrent den Sterken Drank *als Volksdrank*, worden beleefdelijk verzocht ook hunne stem nog te willen voegen bij de zes honderd, die reeds tot ons kwamen. Een eerste bundel heeft reeds het licht gezien (de Sterke drank als volksdrank veroordeeld door circa 500 Nederlandsche geneeskunstoefenaren, Amst. 1861, bij H. W. Mooij; 78 blz. compres 8°. *f* 0,05); een tweede bundel gaat eerlang ter perse.

Inzending wordt verzocht, hetzij door tusschenkomst van plaatselijke afdeelingsbesturen en correspondentschappen, hetzij aan den Secretaris der Vereeniging, te 's Gravenhage.

's Gravenhage, 15 *December* 1864. Mr. C. C. E. D'ENGELBRONNER.

*** Nog is door de ondergeteekenden voor de weduwe en hare kinderen ontvangen: uit Delft van G. B. een muntb. *f* 10; uit Haarlem van N. N. een coupon *f* 2,47⁵; van N. N. een coupon *f* 3,96; van H. W. een coupon *f* 1,23⁵.

Haarlem, 21 *December* 1864.

J. G. LIERNUR, Predt. bij de Ev. Luth. gemeente te Haarlem.
W. C. MAUVE, rustend Predt. bij de Doopsgezinde gemeente te Haarlem.

CONCERTZAAL.

De Heer Dr. A. RÉVILLE zal Donderdag 22 December a. s., des avonds ten half acht ure, eene **LETTERKUNDIGE VOORDRAGT** houden in de Concertzaal te Haarlem. Bewijzen van toegang zijn te verkrijgen aan bovengenoemd lokaal.

*** De ondergeteekende berigt hare geëerde begunstigers, dat zij weder, als voorheen, met het Nieuwjaars-Feest, en verder het geheele jaar door, zich gereed zal houden tot het bakken van **WAFELEN**. Verzoekende ieders gunst, belovende eene prompte bediening.

ELIZABETH VERBEEK,
Lange Bagijnestraat, te Haarlem.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

20 *December* 1864. 4½ *ure.*

Thesaurie 3½ p	—	—	—
Kan. N.-Z. 3 „	—	—	—
Ned. Bank 5 „	—	—	—
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p	61 1/16	¼	61 1/16
„ 3 „	72⅛	—	—
„ 4 „	95	¼	95
Amort. Sd. 3½ „	—	—	—
Hand. op resc.	138	—	—
„ cont. 4½ p	—	—	—
Aand. Holl. Sp.	—	—	—
Leen. „ 4½ p	—	—	—
„ „ 4 „	—	—	—
Rijn-Sp.... 4½ „	105¾	—	—
„ 2 l. 4½ „	—	—	—
„ Shares	—	—	—
Cent.-M. Aand.	—	—	—
„ Obl. *f*	114¼	—	—
Aan. Ex. St.-Sp.	80	—	—
Ned. Hyp. Bank	—	—	—
Nat. „ 4 p	—	—	—
BELGIE.			
Cert. A. B. 2½ p	—	—	—
„ *Roths.* 2½ p	—	—	—
FRANKRIJK.			
Certificaten 3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig..... 2½ p	40	¼	40
„ Buit. 3 „	—	—	—
„ Bin. 3 „	42⅜	½	42⅜
Amort. Schuld	—	—	—
Bewijz. Coup.	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig...... 3 p	45 7/16	½	—
„ 56/63 3 „	45 7/16	½	—
„ 63 C. 3 „	45	—	—
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 5 p	94½	⅝	94½
„ 28/29 5 „	98⅝	—	—
Cert. 31/33 5 „	—	—	—
„ 1840 4 „	—	—	—
„ O. 2.3.4.1. 4 „	66 13/16	—	—
„ 5 Leen. 4 „	—	—	—
„ 5 Ser. 5 „	67¾	—	—
„ 6 „ 5 „	79	¼	79⅛
„ Hamb. 5 „	—	—	—
„ Lond. 5 „	—	—	—
„ „ 4½	82⅞	—	—
„ „ 3 „	51	—	—
„ *Hope* 60 4½ „	81 15/16	82 5/16	81 15/16
„ L. 62 5 „	—	—	—
1864 Amst. 5 „	86 5/16	½	86⅜
„ Lond. 5 „	85 1/16	⅛	—
Insch. Ass. 6 „	—	—	—
Cert. „ 6 „	44¼	—	—
Aand. G. M. Sp. *f*	182¾	183¼	182¾
„ „ 4 p *f*	—	—	—
Obl. Hyp. 4½ p	—	—	—
POLEN.			
Aand. fl. 500 *f*	154½	—	—
Schatk. Obl. 4 p	—	—	—
A. Sp. Wars. 4 „	—	—	—
PRUISSEN.			
Obligatien 4½ p	—	—	—

Obl. 1859 5 p	—	—	—
Aandeelen 3½ „	—	—	—
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll* 5 p	—	—	—
„ „ 4 „	—	—	—
„ Met. 5 „	56 5/16	⅜	56⅜
„ „ 2½ „	28⅝	—	—
„ r. Amst. 5 „	81½	—	—
„ Nat. 54 5 „	62 11/16	13/16	62¾
1864 zilv. 5 „	69¼	—	—
W. Bank. *f*	—	—	—
„ Aand. 39 „	387	—	—
„ „ 54 4 p	230	—	—
„ „ 60 5 „	465	—	—
„ „ 64	81	—	—
Fr. Sp. Obl. *H. f*	117¾	—	—
BEIJEREN.			
Spoorw. Aand.	—	—	—
ITALIË.			
Cert. en Ins. 5 p	—	—	—
„ *L. & B.* 5 „	—	—	—
Z.-S. Aand. 5 „	—	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 3 p	—	—	—
„ L. 61 4 „	—	—	—
BRAZILIË.			
Oblig. 39 5 p	—	—	—
„ 52/60 4½ „	—	—	—
„ 63 4½ „	—	—	—
PERU.			
Oblig. 1854 4½ p	—	—	—
„ Fran. 4½ „	—	—	—
ECUADOR.			
Oblig. 1855 1 p	11 9/16	—	[illegible]
VENEZUELA.			
Oblig...... 3 p	17 9/16	—	—
„ ...... 1 „	—	—	—
„ L. 62 6 „	—	—	—
„ „ Con. 6 „	42½	—	—
GRENADA.			
Oblig...... 2 p	—	—	—
„ gest. werk	—	—	—
„ „ uitg.	6⅝	7/16	—
MEXICO.			
Oblig. 1851 3 p	27 5/16	⅜	—
N.-AMERICA.			
Aand. lt. A. *f*	—	—	—
„ „ B. „	—	—	—
Phil. *Roths.* 6 p	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	53¾	—	—
„ Obl. C. B. 7 p	48	—	—
„ te Amsterd.	54¾	—	—
Galv. Sp. Obl. 8 p	—	—	—
„ Stellen 8 „	—	—	—
Louisiana 5 „	—	—	—
Ver. Staten 5 „	41⅝	¾	—
„ „ 6 „	43⅝	—	—
„ losb. 71 5 „	—	—	—
„ „ 82 6 „	43 5/16	7/16	[illegible]
GRIEKENLAND.			
Oblig. 1825 5 p	20	—	—
TURKIJE.			
Oblig. Binn. 6 p	45½	⅝	[illegible]
„ Cer. Amst. *f*	—	—	
„ Buit. 63 p	—	—	

Koers van het geld: Bel. 6. Prol. 7. Disk. 6½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societ*[...]

BOON HARTSINCK, *President.* P. H. TESTAS, 2e *Secretaris.*

Binnenl. fondsen iets flaauwer. Van buitenl. waren r[...] *5e en 6e serie lager; spoorweg-aandeelen, nieuwe loten en* [...] *sche in vastere stemming; americaansche bij eenige affaire wi*[...]

WEENEN, 20 December. De 5 pc. met. 71.30.

LONDEN, 20 December. De 3 pc. gecons. 89½ à ⅝.

PARIJS, 20 December. De 3 pc. renten 65 fr. 40.

PROGRAMMA

VAN

TEYLERS TWEEDE GENOOTSCHA[P]

VOOR DEN JARE 1865.

Het Tweede Genootschap van TEYLERS Stichting h[eeft] besloten, voor het jaar 1865 de volgende prijsvraag te schrijven, betreffende het vak der Dichtkunst:

„Men heeft ten allen tijde aan de Dichters eene [...] profetische gave (Vaticinium) toegeschreven;

„Het Genootschap verlangt eene door voorbeelden op[...] helderde beoordeeling en ontwikkeling van dit denkbe[eld].

De prijs voor de bestgekeurde verhandeling, in antwo[ord] op deze prijsvraag, is eene *gouden medaille* ter innerlijke waarde van *vier honderd* hollandsche guldens.

De verhandelingen moeten in het Nederduitsch, Fransch, Engelsch of Hoogduitsch, goed en leesbaar met *eene Nederduitsche letter* geschreven zijn *door eene andere hand dan die van den opsteller.* Ook moeten zij in haar geheel worden ingezonden vóór den eersten April des jaars 18[..] *zes en zestig*, ten einde vóór de maand Mei des jaars 18[..] *zeven en zestig* te worden beoordeeld.

Al de ingezondene prijsverhandelingen blijven het eigendom van het Genootschap, hetwelk de bekroonde met [...] zonder vertaling in zijne werken opneemt, terwijl de schrijvers afstand doen van het regt, om de bekroonde verhandeling zonder toestemming van de Stichting te mogen uitgeven. Van de niet bekroonde verhandelingen worden geene afschriften aan de schrijvers gegéven dan te hunnen koste.

De in te zenden antwoorden moeten, zonder naam en alleen met eene spreuk onderteekend, voorzien van een verzegeld briefje, dezelfde spreuk ten opschrift voerende, en van binnen den naam en de woonplaats des schrijvers behelzende, gezonden worden aan het Fundatie-huis van wijlen den Heer P. TEYLER VAN DER HULST, te Haarlem.

50jarige echtvereeniging van
C. DUIN
en
A. DE RUITER.
HEEMSKERK, 18 December 1864.

*** Getrouwd:
BEEK, bij *Nijmegen*, 15 December 1864.
C. H. TER BEEK, 2e Luit. 3e Reg. Inf., en
E. J. M. RATERING.

25jarige echtvereeniging van
JEAN FRANÇOIS SCHIFF
en
WILHELMINA ELISABETH JONCKBLOET.
WIJK BIJ DUURSTEDE, 18 December 1864.

25jarige echtvereeniging van
J. C. STEENKAMP P.Wz.
en
W. J. SCHRAM.
NEUZEN, 21 December 1864.

*** Bevallen van een ZOON *M. L. VAN OORDT — BRUYN.*
NIEUWEDIEP, 12 December 1864.

*** Bevallen van een ZOON *M. S. J. MARTENS — LUICK.*
AMSTERDAM, 14 December 1864.

*** Voorspoedig bevallen van een ZOON *M. E. PHILIPS — HEYLIGERS.*
ZALT-BOMMEL, 16 December 1864.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *LÉONIE JEANNE LOUISE DE STURLER DE FRIENISBERG*, geboren *DE STURLER.*
NIJMEGEN, 16 December 1864.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER de Hoog Welgeboren Vrouwe *J. C. ENGELEN VAN PIJLSWEERT — WEIJERMAN.*
ALKMAAR, 16 December 1864.

*** Voorspoedig bevallen van een ZOON *T. SMIT*, echtgenoote van Cs. VAN DE POL.
SCHOORL, 17 December 1864.

*** Bevallen van eenen ZOON Vrouwe *A. A. ABERSÔN*, geb. *DE KEMPENAER.*
AMSTERDAM, 17 December 1864.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe *H. M. J. WESTEROUEN VAN MEETEREN* geboren *INSINGER.*
UTRECHT, 18 December 1864.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een ZOON *CHARLOTTE ELISABETH WACHTER*, geliefde echtgenoote van W. C. REHM.
ROTTERDAM, 18 December 1864.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *H. F. KRANTZ — KIST.*
LEIDEN, 18 December 1864.

*** Bevallen van een ZOON *G. M. DIJCKMEESTER — POST.*
GORINCHEM, 19 December 1864.

*** Heden overleed onze geliefde moeder en behuwdmoeder, THEODORA MECHTELDA TEN CATE, weduwe den Wel-Edel Gestrengen Heer *B. W. van Starckenborg van Straten*, in den ouderdom van 62 jaren.
B. W. VAN STARCKENBORG VAN STRATEN,
uit aller naam.
AMSTERDAM, 14 December 1864.

*** Heden vroeg in den morgen overleed, tot mijne en mijner kinderen bittere smart, mijne dierbare jongste dochter ELISABET ANNA, aan eene borstziekte, in den jeugdigen leeftijd van bijna 18 jaren.
UTRECHT, G. A. LOEFF.
den 14den December 1864. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 56 jaren, onze veelgeliefde moeder, Vrouwe ADRIANA REBECCA GESINA AUFFMORTH, weduwe wijlen den Wel-Ed. Heer *Wilhelm Hendrik Rudolph Queijsen.*
KAMPEN, W. B. QUEIJSEN.
den 15den December 1864. J. F. E. QUEIJSEN.
Eenige kennisgeving.

*** Overleden de Hoog Wel-Geboren Heer M. L. Baron VAN UTENHOVE, Lid der Ridderschap van de provincie *Utrecht*, en gepensioneerd Kolonel Militie-Commissaris. Eenige kennisgeving.
15 December 1864.

*** Na een bijna onafgebroken lijden, overleed heden ons jongste kindje CRISTIAAN, in den ouderdom van 10 maanden.
P. PAUW.
BLOKZIJL, A. C. PAUW,
16 December 1864. KAEMPFF.

*** Heden overleed, na een langdurig en geduldig lijden, Mevrouw K. ROODZANT, weduwe van den Heer *Cs. van Wel*, in den ouderdom van ruim 58 jaren.
DIRKSLAND, 17 December 1864.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 67 jaren, onze geliefde moeder en behuwd-moeder, Mevrouw MARIA GEERTRUIDA QUINCHARD, weduwe den Wel-Edelen Heer *Paulus Franciscus Wittermans.*
P. J. A. WIERCX WITTERMANS.
J. L. WIERCX.
'sGRAVENHAGE, 17 December 1864.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed onze geachte tante en behuwdtante, Mejufvrouw MARIA VAN WESTERKAPPEL, in den ouderdom van ruim 74 jaren.
HAARLEM, J. VAN WESTERKAPPEL,
17 December 1864. *uit aller naam.*

*** Heden overleed, in den ouderdom van 81 jaren, onze geliefde moeder P. DIRKS, weduwe van den Wel-Eerw. Heer *S. K. Sybrandi.* *Uit aller naam,*
K. SYBRANDI.
HAARLEM, 18 December 1864.

De ondergeteekende roept de opmerkzaamheid zijner landgenooten in voor eene uitgave, die zeldzaam in hare soort genoemd mag worden. Een product toch van een levend kunstenaar wordt in onzen tijd hier te lande niet op zóó groote schaal gereproduceerd, als dit geschied is met de schoonste schepping van den kunstschilder JOZEF ISRAELS, bekend onder den titel van:

„DE SCHIPBREUKELING",

waarvan eene gravure *au burin* vervaardigd werd door den graveur J. H. RENNEFELD, ter breedte van 44 en ter hoogte van 23 *centrimètres*, ongerekend de *marges.*

Genoemd stuk stelt voor:
De ochtend van een storm. Donkere regenwolken zijn nog aan den hemel opgehoopt. De zee is kalmer geworden; de golven beuken het ontredderde vaartuig, dat in het verschiet op een zandbank vast zit, en de eerste morgenschemering onthult ons het laatste bedrijf van een nachtelijk drama. Eenige visschers komen van den zeekant; zij hebben het lijk van een visscher, een hunner dorpsgenooten, op het strand aangespoeld gevonden en dragen het zielloos overschot naar huis, vergezeld van zeelieden, die, gelukkiger dan de arme visscher, de schipbreuk ontkomen zijn. De weduwe gaat met hare beide kinderen met gebogen hoofd vóór den droevigen optogt, terwijl eene oude vrouw het lijk begeleidt.
Ziedaar het tafereel zoo kort mogelijk geschetst: de werkelijkheid zonder gemaaktheid; het grijpt ons aan door zijne natuurlijke waarheid, door de naïveteit van de beelden, en stemt ons gemoed ernstig bij het harde lot van zoo velen onzer natuurgenooten.

Het schilderstuk zelf is aan weinigen hier te lande bekend. In 1860 door JOZEF ISRAELS vervaardigd, werd het ten toon gesteld te Parijs en in 1862 te Londen op de Wereldtentoonstelling, van waar een voornaam Engelsch liefhebber het voor zijn kabinet aankocht. In alle recensien werd dit schilderij als het uitmuntendste in dat *genre* op die Tentoonstellingen geroemd, en zelfs beijverden zich de geïllustreerde buitenlandsche weekbladen, hunne lezers door losse schetsen in houtgravure een denkbeeld van dit boeijend tafereel te geven.
De onder het oog des schilders bewerkte gravure munt uit door de meest getrouwe navolging der beelden en mag in allen deele als zeer gelukkig geslaagd beschouwd worden. De uitgever doet hierbij een beroep op den kunstzin zijner landgenooten om deze echt nationale uitgave door hunne ondersteuning te schragen. Om met buitenlandsche platen van die grootte en manier van bewerking te kunnen concurreren, heeft hij den prijs gesteld:

Per exemplaar *f* 10; op Chineesch papier gedrukt *f* 12,50.

Hare Majesteit de Koningin heeft den uitgever toegestaan, deze gravure aan Haar optedragen.
Bestellingen worden door alle Boek- en Kunsthandelaren uitgevoerd.
Amsterdam, December 1864. G. L. FUNKE.

*** Wij betuigen onzen opregten dank voor de vele bewijzen van deelneming, bij het overlijden van onzen waardigen vader, den Heer *J. de Rouville*, ons betoond.
BRIELLE, K. A. ROMBACH,
14 December 1864. *Uit aller naam.*

*** Commissarissen van de negotiatie van den straatweg naar Zandvoort en het Badhuis aldaar, berigten, dat zijn **uitgeloot de AANDEELEN** in die negotiatie n°. 20 en 53, en dat het bedrag daarvan tegen teruggave van de aandeelen, met eene premie van 8 percent, betaalbaar is gesteld ten kantore van den Makelaar J. H. BRINKMAN in de Zijlstraat te Haarlem.

Ouders en Voogden.

Voor een **JONGELING** van 14 à 16 jaren, die men voor den handel volledig wenscht te doen opleiden, onder zedelijk toezigt des patroons, zal in Januarij eene plaats vacant komen, met kost en inwoning, op zeer billijke voorwaarden. Adres, *franco*, onder n°. 434, aan de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON te 's Gravenhage.

*** Ter gemeente-secretarie van een aanzienlijk dorp in Noord-Holland wordt op eene **vaste jaarwedde van *f* 200** verlangd een **GEPENSIONEERD ONDER-OFFICIER** of ander **PERSOON**, eenige middelen van bestaan bezittende. Vereischten zijn: het schrijven eener goede hand en behoorlijke bedrevenheid in de Nederduitsche taal. Adres, met eigenhandig geschreven brieven en opgave van Godsdienst, *franco*, onder letter A., bij den Boekhandelaar G. L. FUNKE te Amsterdam.

*** Men vraagt, tegen 1 Februarij 1865, een **MOLENAARS-KNECHT**, zijn werk grondig verstaande. Brieven *franco*, doch liefst in *persoon*, aan den Korenmolenaar C. W. OUDSHOORN, te Warmond, bij Leyden.

*** **BONNE of KINDERMEID**
wordt verlangd met Februarij of eerder, P. G., geschikt om met jonge kinderen omtegaan.
Adres, lett. C. G., bij de Boekhandelaars J. NOORDUIJN EN Zn. te Gorinchem.

LOON *f* 60.

Op een stil buiten wordt gevraagd, om liefst aanstonds in dienst te treden, eene **MEID**, niet beneden de 30 jaren oud, voorzien van goede getuigschriften. Adres, met *franco* brieven, onder letter Z., bij den Boekhandelaar G. HOVENS GREVE te Steenwijk.

*** Te Rotterdam wordt gevraagd eene flinke knappe **WERKMEID.** Adres, Zuidblaak, wijk 2 n°. 35.

*** *On demande, dans une institution de la Gueldre, pour entrer tout de suite si possible, un* **Maître de Français**, *R. P. Honoraires* 400 *à* 500 *florins. S'adresser franco, sous les initiales P. T., au libraire* TJEENK WILLINK *à Arnhem.*

MAATSCHAPPIJ TER BEVORDERING VAN LANDBOUW EN LANDONTGINNING.

ALGEMEENE VERGADERING VAN DEELHEBBERS, op Vrijdag den 23sten December 1864, des middags ten 1½ uur, in het locaal *Diligentia*, in de Kalverstraat, te Amsterdam.
Amsterdam, 9 *December* 1864.

LET WEL.

De ondergeteekende neemt door deze de vrijheid, zijnen geëerden stadgenooten te berigten, dat van af 22 December, bij hem eene fraai verlichte **KERSBOOM** zal zijn ten toon gesteld. In de **Tombola** zonder nieten komen, wegens opruiming, zeer fraaije prijzen voor; hij hoopt met een druk bezoek vereerd te worden.
Haarlem, Smedestraat. D. DE LIEFDE.

OPRUIMING,

wegens ophanden zijnde verbouwing, van eene groote partij **PENDULES**, in verguld, marmer, brons, enz., eene partij differente **LAMPEN**, **KANDELABRES** en eene menigte **VOORWERPEN**, zoo voor luxe als huisselijk gebruik, van af heden tot 1 Januarij 1865.
De wed. DE LANGE EN VAN EK.
Haarlem.

*** *Burgemeester en Wethouders der gemeente* ZIJPE, provincie Noord-Holland, roepen nogmaals op de navolgende **geregtigden tot grafruimten**, op de algemeene burgerlijke begraafplaats dier gemeente, om de bij de algemeene voorschriften der begraafplaats van hen sedert 1855 gevorderde overboeking als nog ten spoedigste te doen plaats hebben; bij gebreke waarvan hunne grafruimten, ten behoeve der gemeente zullen moeten vervallen: De navolgende personen of hunne regthebbenden: *T. G. Schomaker*, *G. Groen*, Erven *C. Hout*, weduwe *D. Greidanus*, *Jan Scheltis*, wed. *A. Schram*, *Kl. Snel* en C°., *B. Abbring*, *D. Floor*, *J. Stöve* (Zaandam), Erven *T. Timmerman*, *Lt. Zwart*, *P. A. Leijen*, wed. *T. de Moel*, *M. Ossen*, *W. J. Roggeveen*, *S. Zandveld*, *Jn. C. van Twuyver*, Erven *C. Bakker*, *K. Stokman*, *J. M. Breet*, *C. Tuynman*, *J. van Deysen*, *K. Delver*, Erven *C. v. d. Mand*, *P. A. de Wit*, wed. *Jn. Bakker*, Erven *Trijntje Hopman*, *Kl. Zwart*, *Klaas de Graaf*, Erven *A. Pz. de Graaf*, wed. *C. Goed*, Erven *T. Klerk*, *Jan Kuyper*, kinderen *Jn. Kooper*, *Me. Reselman*, Erven *Bergen*, *J. Meijering*, *Wm. Kooyman*, *C. Groot*, *Ge. Jongerling*, *L.* en *G. Stöve*, *Kl. L. Mul*, *Wm. Sybecarspel*, *Jb. Az. Schotvanger*, *S. Sz. Kruijer*, *Wm. Wijker*, *C. J. Kooy*, *R. Jongejan.*
Zijpe, den 18*den December* 1864.

*** **Beste HAARD- en KAGCHELKOLEN**, te verkrijgen tegen ***f* 1,10 en 90 cents** het Nederl. mud, te Koudekerk a/d. Rijn, bij Schipper W. VAN WIJK.

Men vraagt tegen Mei a. s., binnen Haarlem, te HUUR of te KOOP, liefst in het midden der stad, een **WINKELHUIS** of een **HUIS**, geschikt tot uitoefening eener niet zeer uitgebreide zindelijke affaire. Adres, *franco*, onder lett. W. H., met opgaaf van huur of koopprijs en ligging van het perceel, aan den Heer A. KNOOP Klein Heiligland aldaar.

STEENBAKKERIJ.

Men vraagt UIT DE HAND TE KOOP eene in dit Rijk gunstig gelegen en goed beklante **STEENBAKKERIJ.** — Opgaven, zoo van ligging als koopprijs, kunnen worden ingezonden bij den Heer A. KNOOP Klein Heiligland te Haarlem, onder letters A. Z. Brieven *franco.*

*** Door bijzondere omstandigheden UIT DE HAND TE KOOP een buitengewone sterke **VRACHTWAGEN.** Met *franco* brieven, letter W., of in *persoon*, te bevragen bij W. CATS, aan de Santpoort.

Te DELFT

UIT DE HAND TE KOOP **twee dubbele HEERENHUIZEN**; het eene met elf ruime kamers en twee kabinetjes en tuin; het andere met negen kamers, spreekkamer, bergplaats en bleekveldje; beiden voorzien van alles wat tot fatsoenlijke en welingerigte woonhuizen vereischt wordt en staande op de meest gezochte standen. Reflecterenden adresseren zich, onder letter M., met *franco* brieven, aan den Heer A. AUGUSTIJN te Delft.

WILLEM GIDEON KLEMAN, zal, ten overstaan van den Notaris **BRUNO TIDEMAN**, op Dingsdag 27 December 1864, des middags ten 12 ure precies, voor den stal op de Keizersgracht bij de Reguliersgracht X. n°. 519, presenteren te verkoopen: eenige differente **PAARDEN**, onderscheidene **RIJTUIGEN**, waarbij eene niet minder dan nieuwe, geheel moderne, extra ligte clarence, voor 2 en 4 personen, eene goed onderhouden stadscoupé, eene dito coupé-victoria met losse kap, benevens tabellier en binnenluik, eene vigelant voor 4 personen, twee zomertentwagens, een buitenwagentje, twee geoliede jagt- of speelwagentjes, een phaëton en eenige sierlijk bewerkte narrensleden, mitsgaders eene aanzienlijke partij koets-, wagen- en narrentuigen en verdere stalgoederen, alsmede een niet minder dan nieuwe haverbreker; alles op den verkoopdag te zien. Iemand, hier iets ter verkoop willende bijvoegen, vervoege zich ten kantore van *W. G. Kleman*, Kerkstraat bij de Vijzelstraat, BB. n°. 516, te Amsterdam.

*** VERKOOPING TE NOORD-SCHALKWIJK, *in het Boschje* van den Wel-Ed. Geb. Heer *A. de Neufville* **(om contant geld)** op *Donderdag den* 29*sten December* 1864, *des voormiddags ten* 10 *ure*, van eene aanzienlijke partij essen- en wilgen **HAKHOUT**, *bijzonder voor rijsen geschikt.*

*** Sedert de eerste opgave, heb ik voor de weduwe en hare negen kinderen ontvangen:

Uit 's Hage: mevr. G. v. P. *f* 25; bar. v. G. *f* 25; S. *f* 2,50; N. N. *f* 10; dr. v. B. *f* 15; N. N. *f* 10; douar. D. *f* 3; A. E. S. coup. *f* 5,94. Uit Amsterdam: X. Y. Z. *f* 10; N. N. *f* 10; durch Frl. Th. *f* 25. Uit Arnhem: M. G. C. O. postwissel *f* 10; N. H. coup. *f* 9,90. Uit Haarlem: J. X. J. *f* 10. Uit Texel: postwissel *f* 3. Uit Cleve: G. F. *f* 3,96. Uit Z.: v. d. W. *f* 10. Uit G.: N. N. *f* 20. Uit Grave: Aus der Wüste *f* 10.

NB. In de eerste opgave staat E. uit Amsterdam, moet zijn: E. uit Soest *f* 20, en C. uit Amsterdam, moet zijn C. uit Arnhem *f* 10.

Door d. *Gunning*: van G. *f* 10; v. B. *f* 2,92; 1 coup. *f* 1,98; N. N. *f* 10; N. N. *f* 2,47⁵ en *f* 1,05. Uit Utrecht: L. *f* 10; A. Z. *f* 4. Uit Naaldwijk *f* 5; N. N. *f* 10. Uit Haarlem: B. t. H. R. *f* 1,50.

Door d. *Schuurman*: F. D. *f* 5; Jac. 1. v. 27 coupon *f* 3,96; E. V. *f* 4,20⁵; H. C. *f* 2,97; A. B. C. *f* 12,37⁵.

Zoo mogt ik op de tweede aanvrage andermaal *f* 305,73⁵ ontvangen, hetgeen met de vorige opgave maakt *f* 630,94⁵.

Ik dank mijnen God, die zoo veler hart tot liefde bewogen heeft. Wel mis ik ter bereiking van het voorgestelde doel nog ruim *f* 300, maar ik durf niet andermaal vragen, wetende van hoe vele kanten, bovenal in dezen tijd, hulpe gevraagd en ook verleend wordt, en blijf ik het lot dier weduwe u aanbevelen; ik doe het niet, zonder alle bekende en onbekende gevers de verzekering te geven, dat ik erkentelijk ben voor de bereidvaardigheid, waarmede zij de aanvrage van mij, vreemdeling in den lande, beantwoord hebben.

's Hage, 19 *December* 1864.

KRÜGER, Predikant bij de Duitsche Evangelische gemeente.

Een Hulp-Onderwijzer,

P. G., geëxamineerd voor de drie moderne talen en de gymnastiek, niet onbekend met de beginselen der wiskunde, wenscht verplaatst te worden. *Franco* brieven, onder lett. C. V., bij den Boekhandelaar STENFERT KROESE te Arnhem.

*** Gevraagd, tegen Mei a. s., een bekwaam **HUISBEDIENDE**, P. G., van middelbaren leeftijd, voorzien van goede aanbevelingen en minstens 3 à 4 jaren in eene dienst geweest zijnde, tegen goede belooning. Adres, met *franco* brieven, onder lett. N. Z., bij den Boekhandelaar W. P. VAN STOCKUM te 's Hage.

ATTENTIE!

In eene Apotheek, in de provincie Gelderland, bestaat gelegenheid tot plaatsing van een **LEERLING**. Voor het onderrigt in de natuurkundige wetenschappen zal zorg gedragen worden. Adres, *franco*, onder het woord *„Apotheek"*, bij de Boekhandelaars C. A. VIEWEG EN ZOON te Nijmegen.

*** *Het Bestuur van den polder* KRALINGEN maakt aan de belanghebbenden bekend, dat het

Bestek en de Voorwaarden,

volgens welke op den 30sten December 1864, des namiddags ten *vijf* ure, in het Waterschapshuis aldaar, in het openbaar zal worden aanbesteed het onderhouden van de drie **WATERMOLENS, BRUGGEN**, enz. enz., gedurende *drie jaren*, alsmede het wijzigen van het **GAANDE WERK** van een dier molens, in gezegd Waterschapshuis ter inzage zullen liggen van Maandag den 19den tot en met Donderdag den 29sten December 1864.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Heer N EXALTO, fabriek-landmeter van Schieland.

Kralingen, 17 *December* 1864.

Het Bestuur voornoemd,

De Secretaris, J. OUDORP KORTEBRANT. De Schout, P. F. VAN DER WALLEN.

TE HUUR

met primo Mei of vroeger, het **ZOMER- en WINTERVERBLIJF GROENENSTEYN**, met tuin, boomgaard, enz., aangenaam gelegen aan den Loosduinschen straatweg, in de onmiddelijke nabijheid van 's Gravenhage. Adres, *franco*, te Maassluis, bij den Heer A. S. TISCHAUSER en te 's Gravenhage bij den Heer J. C. VERLOUW, Lage Westeinde, n°. 44, of bij den Heer H. H. VAN GOGH, Lage Westeinde, n°. 331.

BAKKERIJ TE KOOP.

Door verandering van standplaats wordt uit de hand te koop gepresenteerd eene nieuw gebouwde en wel ter nering staande **BROOD- en BESCHUITBAKKERIJ**, die sedert onheugelijke jaren en nog voortdurend met het beste succes wordt uitgeoefend, gelegen in een der welvarendste dorpen in de nabijheid der stad Hoorn. Te bevragen, met *franco* brieven, onder letters K. K., bij de Boekhandelaars GEBR. VERMANDE te Hoorn.

REGISTRATIE.

TE KOOP een exemplaar van het **PERIODIEK WOORDENBOEK** van administrative en geregtelijke beslissingen, zoomede de jaargangen 1829—1839, en 1841—1848 van dit werk.

Men adressere zich, bij *franco* brief, onder letter I., aan den Boekhandelaar M. J. VISSER te 's Gravenhage.

J. G. JONCKHEER, Notaris te Ginneken, zal, op zijn principaal, op Donderdag den 5den Januarij 1865, des namiddags 7 ure, in *den Vrachtwagen* te Ginneken, in het openbaar veilen, om op Donderdag den 19den dierzelfde maand, mede des namiddags 7 ure, in het *Casino local* van Mejufvrouw de wed. *Huesen*, buiten de Ginnekenpoort onder Teteringen, definitivelijk toe te wijzen:

1°. Eene **HEERENHUIZINGE**, tevens **HOVENIERDERIJ**, genaamd ***DORPZIGT***, bestaande uit woonhuis, bevattende 4 geplafonneerde en behangen kamers, 2 opperkamertjes, keuken, 2 kelders en ruimen zolder; en voorts uit schuur, stalling, karhuis, erve en moestuin; te zamen groot 81 roeden, 70 ellen, staande en gelegen aan het dorp te Ginneken, op 20 minuten afstands van Breda.

2°. Een perceel **BOUWLAND**, naast het voorgaande gelegen, groot 1 bunder, 18 roeden, 10 ellen.

Het geheel is gunstig gelegen voor het aanleggen eener *Buitenplaats*.

Nadere informatiën te bekomen ten kantore van opgenoemden Notaris. Brieven *franco*.

*** **LEESGEZELSCHAPPEN** worden opmerkzaam gemaakt op het bij **A. C. KRUSEMAN** te **Haarlem** verschijnende tijdschrift

WETENSCHAPPELIJKE BLADEN.

Eene bloemlezing van dergelijke werken uit het buitenland, voor Nederland bewerkt.

*** Bij wed. J. C. VAN KESTEREN EN ZOON te Amsterdam, en op bestelling bij alle Boekhandelaren, is te bekomen, **voor *f* 2,90 in plaats van *f* 6,30**, *gebonden in keurig verguld linnen banden voor* ***f* 3,90**,

J. CLARISSE, HUISSELIJKE GODSDIENSTOEFENING.

3e *druk*, 3 *deelen*, 1300 *bladz. duidelijken druk, met portret.*

Moeijelijk zal er een werk aantewijzen zijn, dat gelijk gesteld mag worden met dat van den uitstekenden geleerde **JOANNES CLARISSE!** — Bij een helder hoofd en edel gemoed bezat hij een onovertroffen kennis van den mensch, den zedelijken mensch, het menschelijk hart. Van wien beter zou men een werk verwachten tot waarachtige stichting? Zoo ooit een boek **voor zich** heeft gesproken, het is dit — maar wat meer zegt, zoo ooit een boek tot den lezer heeft gesproken, van het hart tot het hart, in onovertrefbare woorden van de eenige ware wijsheid — het is dit.

*** **J. F. V. BEHRNS**, te Harlingen, heeft aan de inteekenaars verzonden de **DERDE AFLEVERING** van

KOSMOS.

ONTWERP EENER NATUURKUNDIGE WERELDBESCHRIJVING, door A. VON HUMBOLDT.

Naar het Hoogduitsch door Dr. E. M. BEIMA.

TWEEDE DRUK, — GOEDKOOPE UITGAVE. (Compleet in 32 à 35 afl.) Prijs per afl. 50 c.

Prospectussen en 1e afl. zijn bij de meeste Boekhandelaars te bekomen, bij wie tevens de inteekening is opengesteld.

*** Uitgave van **J. VAN WEERDEN** te 's Gravenhage:

Een geschikt Kers- en Nieuwjaarsgeschenk is

DE KINDER-COURANT,

LECTUUR VOOR DE NEDERLANDSCHE JEUGD.

52 BLADEN EN 52 GROOTE PLATEN, à 7½ CENT HET BLAD MET DE PLAAT.

Men verbindt zich voor een geheel Deel, en kan inteekenen bij alle Boekhandelaren in het Rijk.

REVALENTA ARABICA.

„ De **Revalenta** wordt alhier door velen met het beste gevolg gebruikt. Zoo hoorde ik dezer dagen nog van drie gevallen. De Heer F. T. V. namelijk is door het gebruik van twee bussen Revalenta, elk van 2 ℔, genezen van zware maagpijn, waarvoor vergeefs verscheidene andere middelen beproefd waren geworden.

De dochter van den Wel-Edelen Heer H. is door de Revalenta van eene verzwakking der ingewanden hersteld.

Voor het kind van den landbouwer P. waren slechts 2 kleine busjes Revalenta voldoende om hetzelve van het zuur te genezen, waaraan het sedert geruimen tijd lijdende was.

Nadere inlichtingen ben ik gaarne bereid mondeling te geven."

Leiden. (get.) L. G. DIRKS.

De **Revalenta** is eene voedzame, krachtige spijs en belooft leven en gezondheid aan alle lijders; niemand behoeft meer aan zijne genezing te wanhopen.

Borst- en maagkwalen, koorts, zinkings, verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, koliek, zenuwziekten, stuipen, vloed, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking en nog vele andere ziekten geneest zij spoedig en zeker. KINKHOEST, MAZELEN, KINDERPOKKEN en WATERPOKKEN is zij zeer aan te bevelen, daar zij alle branderigheid en koortsachtigheid wegneemt.

Het is zonder tegenspraak de eenvoudigste en minst kostbare wijze van genezing. Gezond, voedend en krachtgevend, kan zij alle andere spijzen vervangen. *Zij is voor kinderen en volwassenen als ontbijt zeer aantebevelen. Zuigelingen kunnen er mede groot en groot gebragt worden. Zieken kunnen geen beter diëet houden, dan zich bij de* **Revalenta** *te bepalen.* Zij kan op verschillende wijze zeer smakelijk gereed gemaakt worden.

Men zij op zijne hoede tegen nagemaakte soorten. De echte **Revalenta** van de Heeren BARRY DU BARRY & C°., 77 Regentstreet, Londen, wordt alleen verkocht door het **Verkoophuis** en deszelfs depôts.

Men lette er vooral op, dat iedere bus, tot waarborg der echtheid, met de handteekening van F. VON WINDHEIM en C°, Verkoophuis, voorzien is.

De prijs der **Revalenta** is: kleine bussen 87½ cents, 1 ℔ *f* 2, 2 ℔ *f* 3,50, 5 ℔ *f* 8, 12 ℔ *f* 16.

VERKOOPHUIS, te Amsterdam.

Haarlem, *J. P. Karthaus.*	Hoogwoud, *H. Storm.*	Medemblik, *K. H. Idema.*	Uitgeest, Wed. *J. Daas.*
„ Wed. *de Lange en van Ek.*	Hoorn, *P. J. Ruttenberg.*	Nieuwe-Diep, *P. Gelhard.*	Wormerveer, *G. Groot*, Droog...
Alkmaar, *J. Brongers Gz.*	Koog a/d. Zaan, *H. de Jager.*	„ *W. V. Bruinvis.*	Zaandam, *K. Nieuwenhuis.*
Beverwijk, *D. Mijsberg.*	Krommenie, Wed. *K. J. van Treyehel.*	„ *Carel A. J. van Rosendael.*	„ *H. G. van Aken.*
Delft, wed. *I. T. Wagner.*	Leyden, *L G. Dirks*, Verkoophuis, Donkere Steeg.	Purmerend, *S. J. Veen.*	Zalt-Bommel, *J. G. Bender.*
Dordrecht, *H. W. Velk*	Monnickendam, *K. Slot.*	Rhenen, *G. J. van de Waal.*	„ *A. G. Huyskes.*
Enkhuizen, *J. Rienderhoff Gz.*		Schagen, *W. A. Hazeu.*	
's Hage, *Sack & C°.*			

En in de bekende Depôts in de andere steden. (12/21 64.)

*** HOUTVERKOOPING op de hofstede *Oster-Spaarne*, aan het Zuider Spaarne te Haarlem, op Zaturdag 31 December 1864, des morgens ten tien ure, van eene mooije partij zwaar essen-, elzen- en wilgen **HAKHOUT**, en drooge **TAKKEBOSSEN**.

4de Regiment Dragonders,

GEDETACHEERDE 3de EN 4de ESCADRONS.

VERPACHTING VAN PAARDENMEST.

De administratie van opgemeld detachement zal op Zaturdag den 24sten December 1864, ten 12 ure, ten burele van den kommanderenden Officier, in de Mortel-kazerne, publiek aanbesteden het verpachten van den **PAARDENMEST** over het jaar 1865.

De voorwaarden zullen, van af heden, dagelijks van 9 tot 3 ure, op gemeld bureau ter lezing liggen.

De inschrijvingsbilletten, op gezegeld papier geschreven, benevens de certificaten van goedgeheid, moeten vóór of op den dag der verpachting, vóór 12 ure in eene, ten burele voornoemd, daartoe bestemde bus gestoken worden.

's Hertogenbosch, 17 *December* 1864.

De Administrateurs van opgemelde escadrons.

De Majoor, (get.) CAMP.

De 2de Luitenant-Kwartiermeester, (get.) DROHER.

*** Men zal op Zaturdag den 7den Januarij 1865, des namiddags ten 5 ure, te Utrecht, achter Sint Pieter, in het openbaar verkoopen:

Een voor weinige jaren nieuw gebouwd **HUIS**, met **BOVENHUIS** met afzonderlijken opgang, **ERF** en **GROND**, te Utrecht, aan de Neude, wijk G. n°. 73.

Bevattende: beneden. een ruim vertrek, thans ingerigt tot koffijkamer, binnen- en achterkamer, keuken, twee plaatsen en twee kelders; boven, acht kamers, keuken en twee zolders.

Verhuurd: het benedenhuis, voor *f* 200 's jaars tot 1 Augustus 1865; het bovenhuis voor *f* 425 's jaars tot 1 Mei 1867.

Dit perceel, door zijne grootte en gunstige ligging op een der beste standen uitmuntend geschikt voor de uitoefening van alle handelszaken, is te bezigtigen des Dingsdags en Donderdags van 2 tot 4 ure, mits voorzien van een toegangbillet, afgegeven door een der nagenoemde Notarissen.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantoren van de Notarissen **VAN SCHERMBEEK en BORRET** te Utrecht. Brieven *franco*.

*** Bij **GEBR. J. en H. VAN LANGENHUYSEN en MARTINUS NIJHOFF** te 's Gravenhage is verkrijgbaar:

JAARBOEKJE VOOR DE LEDEN VAN HET KONINKLIJK INSTITUUT VAN INGENIEURS. 1865. Prijs *f* 2.

Uitgegeven voor rekening van het Instituut.

Het steeds toenemende debiet getuigt, dat vóór scholen en vooral voor plattelands scholen allezins aantebevelen is:

G. A. S. DEWALD, beknopt leer- en leesboekje over de **Natuurlijke Geschiedenis.** Bewerkt naar de Hoogduitsche uitgave en vermeerderd met ruim 250 vragen, tot gemakkelijk gebruik voor scholen. 4e duizendtal. De prijs is 25 cents, bij getallen slechts 20 cents.

Heeren onderwijzers, die het werkje nog niet kennen, kunnen door hun gewonen Boekverkooper een present-ex. ontbieden.

Uitgave van J. F. C. BRÜCKWILDER, te Vlaardingen.

Voor elken timmerman, en voor ieder die eigenaar is van perceelen en daardoor in de gelegenheid is veel te doen timmeren, kan naar het oordeel der meest bevoegde deskundigen met veel succes worden geraadpleegd:

DE VOLMAAKTE TIMMERMAN.

VOLLEDIG HANDBOEK VOOR

TIMMERLIEDEN.

Bevattelijke en eenvoudige handleiding tot dat ambacht, met toepassing van de nieuwste handelwijzen, voorafgegaan door eene verklaring van eenige onmisbare werkstukken, het maken van bestekken, het schaalteekenen, enz.

Met 10 groote uitslaande platen, bevattende meer dan 500 afbeeldingen.

Een deel van 400 bladz. — Gebonden in stevig linnen band.

Zoo lang de zeer geringe voorraad strekt, wordt dit werk geleverd voor den aanzienlijk verminderden prijs van

***f* 1,90 in plaats van *f* 4,50**

door de Boekverkoopers wed. **J. C. VAN KESTEREN en Zn.** te Amsterdam en op bestelling alom.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.